

PRAVIDLA PRO ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ - EVROPSKÝ FOND PRO INTEGRACI STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ TŘETÍCH ZEMÍ

Příloha 11: Pravidla pro způsobilost výdajů Rozhodnutí Komise č.2008/457/ES ze dne 5. března 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 435/2007/ES o zřízení Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“ pro řídicí a kontrolní systémy členských států, dále pravidla pro správní a finanční řízení a pro způsobilost výdajů na projekty spolufinancované tímto fondem. Toto je doplněno o změnu vyplývající z Rozhodnutí Komise č. 2009/534/ES ze dne 9. července. 2009, kterým se mění období způsobilosti, viz kap. 1.4.

I. Obecné zásady

I.1 Hlavní zásady

1. V souladu se základním aktem musí způsobilé výdaje splňovat následující podmínky:

a) musí spadat do působnosti fondu a jeho cílů, jak je popsáno v člancích 1, 2 a 3 základního aktu;

b) musí se jednat o způsobilé akce a způsobilá opatření, jak je uvedeno v člancích 4 a 5 základního aktu;

c) musí být třeba pro vykonání činností zahrnutých do projektu, musí být součástí víceletých a ročních programů schválených Komisí;

d) musí být přiměřené a splňovat zásady řádného finančního řízení, zejména pokud jde o ekonomickou výhodnost a o efektivitu nákladů;

e) musí být vynaloženy konečným příjemcem a/nebo příslušnými partnery daného projektu, kteří musí mít sídlo ve členském státě EU, kde musí být rovněž zapsáni do obchodního rejstříku, s výjimkou mezinárodních vládních organizací, které mají stejné cíle jako stanoví základní akt. S ohledem na čl. 39 odst. 2 tohoto rozhodnutí se pravidla týkající se konečného příjemce budou obdobně týkat i partnerů podílejících se na daném projektu;

f) musí se týkat cílových skupin vymezených v článku 7 základního aktu;

g) musí být vynaloženy v souladu se zvláštními ustanoveními dohody o grantu.

2. V případě víceletých akcí ve smyslu čl. 15 odst. 6 základního aktu se za projekt vhodný pro použití těchto pravidel způsobilosti považuje pouze ta část opatření, která je spolufinancována z ročního programu.

3. Projekty financované z fondu nejsou financovány z jiných zdrojů rozpočtu Společenství. Projekty podporované fondem budou spolufinancovány z veřejných či soukromých zdrojů.

1.2 Rozpočet projektu

Rozpočet projektu je předkládán v této podobě:

Výdaje	Příjmy
+ Přímé náklady (PN)	+Příspěvek ES (<i>definovaný jako nejnižší ze tří částek uvedených v článku 12 tohoto rozhodnutí</i>)
+ Nepřímé náklady (<i>pevné procento z PN uvedené v dohodě o grantu</i>)	+ Příspěvek od konečného příjemce a partnerů podílejících se na projektu*
+ Náklady pokryté z účelově vázaných příjmů (pokud je relevantní)	+ Příspěvek od třetích stran
= Způsobilé náklady celkem (ZNC)	+ Příjmy daného projektu = Příjmy celkem

* Včetně účelově vázaných příjmů uvedených v bodě IV.

Rozpočet je vyrovnaný: celkové způsobilé náklady se rovnají celkovým příjmům.

1.3 Příjmy a zásada neziskovosti

1. Projekty financované z fondu musí být neziskové. Jestliže na konci projektu zdroje příjmů, včetně výše uvedených příjmů z projektu, přesáhnou výdaje, příspěvek z fondu určený na projekt bude přiměřeně snížen. Všechny zdroje příjmů musí být zaneseny v účetnictví konečného příjemce nebo uvedeny v daňových podkladech a musí být zjištěitelné a ověřitelné.

2. Příjmy projektu se skládají z finančních příspěvků poskytnutých na provádění projektu z fondu, z veřejných nebo ze soukromých zdrojů, včetně vlastního příspěvku konečného příjemce, jakož i ze všech příjmů z projektu. Termín „příjmy z projektu“ pro účely tohoto pravidla zahrnuje výnosy získané z projektu během období způsobilosti uvedeného v bodě 1.4, dále z tržeb, pronájmů, poskytovaných služeb, zápisného či jiných podobných příjmů.

3. Příspěvek Společenství vyplývající z použití zásady neziskovosti, jak je uvedeno v čl. 12 písm. c) tohoto rozhodnutí, bude činit částku „celkových způsobilých nákladů“ po odečtení „příspěvku od třetích stran“ a „příjmů z projektu“.

1.4 Období způsobilosti

1. Náklady spojené s projektem musí vzniknout po 1. lednu roku uvedeného ve finančním rozhodnutí schvalujícím roční programy členských států, přičemž příslušné

platby budou učiněny rovněž po tomto datu (kromě odpisů). Období způsobilosti trvá do 30. června roku N + 2, což znamená, že náklady spojené s projektem musí vzniknout před tímto datem. (Přičemž N zde zastupuje rok uvedený ve finančním rozhodnutí schvalujícím roční programy členských států.)

2. Výjimka z výše uvedeného období způsobilosti se činí pro technickou pomoc pro členské státy (viz bod V(3)).

I.5 Záznam výdajů

1. Výdaje odpovídají platbám, které provedl konečný příjemce. S výjimkou odpisů musí mít formu (hotovostních) finančních transakcí.

2. Výdaje musí být zpravidla podloženy oficiálními fakturami. Nelze-li tyto faktury přiložit, jsou platby doloženy účetními doklady nebo podklady s rovnocennou průkazností.

3. Náklady musí být možné identifikovat a ověřit. Zejména

a) musí být zaznamenány v účetnictví konečného příjemce;

b) musí být stanoveny v souladu s platnými účetními standardy země, v níž má konečný příjemce sídlo, a dále musí odpovídat běžným postupům při vyúčtování nákladů konečného příjemce a

c) musí být vykázány v souladu s požadavky platné daňové a sociální legislativy.

4. Koneční příjemci jsou případně povinni si ponechat ověřené kopie účetních dokladů, které prokazují výši příjmů a výdajů partnerů, kteří se na projektu podílí.

5. Uložení a zpracování takovýchto záznamů se musí řídit vnitrostátními právními předpisy pro ochranu údajů.

I.6 Územní oblast působnosti

1. Výdaje na akce a opatření popsané v člancích 4 a 5 základního aktu musí:

a) vzniknout konečným příjemcům definovaným v bodu I.1 e) a

b) vzniknout na území členských států nebo třetích zemí.

2. Partneři projektu, kteří mají sídlo ve třetí zemi, kde jsou i zapsáni v obchodním rejstříku, se mohou projektů nevýdělečně účastnit, pokud se nejedná o mezinárodní vládní organizace. Z tohoto důvodu jsou vzniklé náklady ze strany těchto partnerů nezpůsobilé.

II. Kategorie způsobilých nákladů (v rámci projektu)

II.1 Přímé způsobilé náklady

Přímými způsobilými náklady na projekt se rozumí náklady, které lze s ohledem na všeobecné podmínky uvedené v části I výše specifikovat jako zvláštní náklady přímo spojené s prováděním daného projektu. Přímé náklady budou zahrnuty v odhadovaném celkovém rozpočtu daného projektu.

Mezi způsobilé náklady se řadí:

II.1.1 Personální náklady

II.1.1.1 Obecná pravidla

1. Způsobilé přímé náklady na zaměstnance se týkají pouze osob, které hrají v projektu klíčovou a přímou roli jako např. vedoucí projektu a další zaměstnanci, kteří se operativně podílejí na projektu, kupříkladu plánují projektové činnosti, provádějí (či kontrolují) provozní činnosti, poskytují služby konečným příjemcům projektu atd.

Náklady na ostatní zaměstnance organizace konečného příjemce, kteří mají pouze podpůrnou úlohu (např. generální ředitel, účetní, podpůrný personál pro zadávání zakázek, pracovníci personálního oddělení, oddělení informačních technologií, administrativní asistenti, recepční atd.) nemají status přímých nákladů a jsou považovány za náklady nepřímé (viz bod II.2).

2. Rozpis personálních nákladů bude uveden v předběžném rozpočtu, včetně rozdělení funkcí, počtu zaměstnanců a jejich jmen. Jestliže jména zúčastněných osob dosud nejsou známa či je nelze zveřejnit, uvede se odborná a technická způsobilost osob, které mají příslušné funkce/úkoly během projektu vykonávat.

3. Náklady na zaměstnance přidělené na projekt, které zahrnují mzdy, výdaje na sociální zabezpečení a jiné zákonné náklady, jsou způsobilé v případě, že nepřekračují průměrné sazby, které konečný příjemce při odměňování zaměstnanců běžně používá. V takovémto případě může tato částka zahrnovat veškeré běžné příspěvky zaměstnavatele, ale nesmí do ní spadat jakékoli prémie, motivační příspěvky či platby vyplývající z podílu na zisku. Avšak dávky, daně a poplatky (zejména přímé daně a příspěvky na sociální zabezpečení ze mzdy), které vyplývají z projektů spolufinancovaných fondem, představují způsobilé náklady pouze tehdy, jsou-li skutečně hrazeny příjemcem grantu.

II.1.1.2 Zvláštní podmínky pro personální náklady veřejnoprávních orgánů

Personální náklady veřejnoprávních orgánů jsou považovány za přímé způsobilé náklady pouze v těchto případech:

a) jedná se o osobu, která s konečným příjemcem uzavřela smlouvu pouze pro účely provádění daného projektu,

b) jedná se o osobu trvale zaměstnanou konečným příjemcem, která:

— plní úkoly spojené konkrétně s prováděním projektu na základě odměn za přesčasy, nebo

— na základě řádně doloženého rozhodnutí jí daná organizace přidělila úkoly, které jsou konkrétně spojené s prováděním projektu, které tvoří součást její běžné náplně práce, a organizace pro její běžné úkoly najala jinou osobu.

II.1.2 Náklady na dopravu a pobyt

1. Náklady na dopravu a pobyt jsou způsobilé, pouze pokud jde o přímé náklady:

a) na zaměstnance konečného příjemce, jejichž náklady jsou způsobilé podle definice uvedené v bodu II.1.1,

b) ve výjimečných a řádně odůvodněných případech na zaměstnance konečného příjemce s podpůrnou rolí, jak je uvedeno v bodu II.1.1,

c) na ostatní osoby, které nejsou konečným příjemcem zaměstnány a které se podílejí na činnostech v rámci projektu. V tomto případě by se jako dokladový materiál měly vést prezenční listiny.

2. Cestovné je způsobilé na základě skutečně vzniklých nákladů. Sazby pro náhradu cestovného vychází z cenově nejvýhodnějšího způsobu veřejné dopravy, přičemž dopravu letadlem lze zpravidla povolit pouze u cest delších než 800 km (cesta tam a zpět) či v těch případech, kdy použití letecké dopravy odůvodňuje zeměpisná poloha cílového místa. Je nutné si ponechat palubní vstupenky. V případě cestování vlastním osobním automobilem se náhrada cestovného zpravidla poskytuje na základě nákladů na veřejnou dopravu či na základě sazeb odvíjejících se od najetých kilometrů v souladu se zveřejněnými oficiálními pravidly v daném členském státě či pravidly užívanými konečným příjemcem.

3. Náklady na pobyt jsou způsobilé buď podle skutečných nákladů nebo podle denních náhrad. Má-li organizace své vlastní sazby pro denní náhrady (náhrady na pobyt), nepřekročí tyto sazby maximální výši stanovenou členským státem v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi. Náhrady na pobyt obvykle zahrnují místní dopravu (včetně taxislužby), ubytování, stravu, místní telefonní hovory a jiné drobné výdaje.

II.1.3 Vybavení

II.1.3.1 Obecná pravidla

1. Náklady vztahující se ke koupi vybavení (na základě odpisů nakoupených aktiv, leasingu či nájmu) jsou způsobilé pouze tehdy, jsou-li k provádění daného projektu nezbytné. Vybavení musí mít technické vlastnosti nezbytné pro projekt a splňovat platné normy a standardy.

2. Náklady na běžné administrativní vybavení (jako např. tiskárnu, notebook, fax, kopírku, telefon, kabely apod.) nejsou způsobilé jako přímé náklady a jsou považovány za náklady nepřímé (viz bod II.2).

3. Rozhodnutí, zda zvolit formu leasingu, nájmu či koupě, se musí vždy zakládat na nejméně nákladné variantě. Pokud ovšem není možné využít leasingu či nájmu, protože se jedná o časově krátký projekt či protože zde dochází k rychlému snížení hodnoty, je přijatelná možnost koupě, přičemž náklady spojené s odpisováním, jak je uvedeno níže, mohou být způsobilé podle vnitrostátních pravidel pro odepisování.

II.1.3.2 Nájem a leasing

Výdaje spojené s nájmem a leasingem jsou způsobilé pro spolufinancování, podléhají však pravidlům platným v daném členském státě, vnitrostátním právním předpisům a zvyklostem, jakož i podmínkám týkajícím se doby trvání nájmu či leasingu pro účely daného projektu.

II.1.3.3 Nákup

1. Pokud je vybavení nakupováno před zahájením projektu nebo během něho, způsobilá je jen ta část odpisů zařízení, která odpovídá délce jeho používání pro daný projekt, tedy míra skutečného využití pro daný projekt.

2. Vybavení, které bylo koupeno před zahájením projektu, ale které je pro účely daného projektu používáno, je způsobilé na základě odpisů. Způsobilé však tyto náklady nejsou tehdy, pokud bylo dané zařízení původně zakoupeno z prostředků grantu Společenství.

3. Náklady na nákup vybavení odpovídají obvyklým tržním cenám a hodnota dotčených částí vybavení bude odepisována v souladu s daňovými a účetními pravidly platnými pro konečného příjemce.

4. U jednotlivých částí vybavení zakoupených za méně než 1 000 EUR je za způsobilý náklad považována plná kupní cena, jestliže je dané vybavení zakoupeno během prvních tří měsíců trvání projektu.

II.1.4 Nemovitosti

II.1.4.1 Obecná pravidla

V případě koupě, výstavby či renovace nebo nájmu nemovitosti musí mít tato takové technické vlastnosti, které jsou pro projekt nezbytné a které odpovídají platným normám a standardům.

II.1.4.2 Nákup, výstavba a renovace

1. Pokud je pořízení nemovitosti pro provádění projektu nezbytné a pokud je jednoznačně spojené s cíli projektu, koupě nemovitosti, tj. již postavené budovy, či její výstavba mohou být spolufinancovány za níže uvedených podmínek, aniž je dočteno použití přísnějších vnitrostátních pravidel:

a) Je nutné získat potvrzení od nezávislého odborného odhadce či řádně pověřeného úředního orgánu, v němž bude uvedeno, že daná cena nepřekračuje

tržní hodnotu, a to buď prostřednictvím prohlášení, že daná nemovitost je v souladu s vnitrostátními právními předpisy, či je nutné uvést body, v nichž v souladu není a u nichž konečný příjemce hodlá provést nápravu v rámci projektu.

b) Nemovitost nebyla koupena z grantu Společenství před prováděním daného projektu.

c) Po dobu nejméně pěti let po ukončení projektu musí být nemovitost používána pouze za účelem stanoveným v projektu, pokud Komise nevydá souhlas s jiným konkrétním užíváním.

d) Způsobilá je pouze ta část odpisů daných aktiv, která odpovídá době trvání projektu a míře jejich skutečného používání u daného projektu. Výpočet odpisů bude proveden podle vnitrostátních účetních pravidel.

2. V případě renovace platí pouze podmínky uvedené v písmenech c) a d) výše.

II.1.4.3 Nájem

Nájem nemovitosti splňuje podmínky spolufinancování, pokud existuje jasná vazba mezi tímto nájmem a cíli příslušného projektu, přičemž je nutné dodržet podmínky uvedené níže, aniž by bylo dotčeno uplatnění přísnějších vnitrostátních pravidel:

a) Nemovitost nesměla být předtím zakoupena z grantu Společenství.

b) Nemovitost by měla být používána pouze za účelem provádění projektu.

Pokud tomu tak není, bude způsobilá pouze ta část nákladů, které se vynaloží pro účely projektu.

II.1.4.4 Kancelářské prostory pro konečného příjemce

Náklady na nákup, výstavbu, renovaci či nájem kancelářských prostor pro každodenní činnosti konečného příjemce nepatří mezi způsobilé náklady. Takovéto náklady se považují za nepřímé (viz bod II.2).

II.1.5 Pomocné materiály, zásoby a obecné služby

1. Náklady na pomocné materiály, zásoby a obecné služby splňují kritéria způsobilosti, pokud jsou zjištělné a přímo nezbytné pro provádění daného projektu.

2. Avšak kancelářské potřeby i ostatní drobné administrativní materiály, zásoby, náklady na organizaci společenských setkání a obecné služby (jako například telefon, internet, poštovné, úklid kancelářských prostor, inženýrské sítě, pojištění, školení zaměstnanců, náklady na získávání nových zaměstnanců atd.) nejsou považovány za přímé způsobilé náklady. Jsou zahrnuty do nepřímých nákladů, jak je uvedeno v bodě II.2.

II.1.6 Subdodavatelské smlouvy

1. Koneční příjemci musí být obecně schopni vykonávat činnosti spojené s daným projektem sami. Proto musí být subdodavatelská činnost omezena a nesmí překračovat 40 % celkových přímých způsobilých nákladů na projekt, pokud toto není řádně odůvodněno a předem schváleno odpovědným orgánem.

2. Výdaje vztahující se k následujícím subdodavatelským smlouvám nesplňují podmínky spolufinancování z fondu:

a) smlouvy o subdodávkách, které plní úkoly vztahující se k celkovému řízení projektu;

b) smlouvy o subdodávkách, které zvyšují náklady na projekt, aniž by k projektu úměrným způsobem přispívaly;

c) smlouvy o subdodávkách uzavřené se zprostředkovateli nebo poradci, ve kterých je platba stanovena na základě procenta z celkových nákladů na projekt, ledaže by tuto platbu konečný příjemce odůvodnil odkazem na skutečnou hodnotu poskytnutých prací nebo služeb.

3. Subdodavatelé se ve všech subdodavatelských smlouvách zavazují, že všem auditním a kontrolním orgánům poskytnou veškeré nezbytné informace týkající se subdodavatelských činností.

II.1.7 Náklady vyplývající přímo z požadavků vztahujících se k spolufinancování EU

Náklady, které je nutné vynaložit ke splnění požadavků vztahujících se ke spolufinancování EU, jako je například publicita, transparentnost, hodnocení projektu, externí audit, bankovní záruky, náklady na překlad atd., jsou přímé způsobilé náklady.

II.1.8 Honoráře odborníků

Honoráře za právní poradenství, notářské poplatky a náklady na technické a finanční odborníky splňují podmínky způsobilosti.

II.2 Nepřímé způsobilé náklady

1. Nepřímé náklady představují druhy výdajů, které není možné označit jako konkrétní náklady přímo spojené s projektem. Určitý procentní podíl z celkových *přímých způsobilých nákladů* lze považovat za nepřímé náklady, pokud jsou splněny následující podmínky:

a) udržuje se co nejnížší hladina nepřímých nákladů a členský stát určí podle svých potřeb přesné procento nepřímých nákladů;

b) nepřímé náklady jsou předem stanoveny v předběžném rozpočtu projektu;

c) nepřímé náklady nezahrnují náklady přiřazené k jinému rozpočtovému okruhu daného projektu;

d) nepřímé náklady nejsou financovány z jiných zdrojů. Organizace, které získaly grant na provozní náklady z rozpočtu EU a/nebo od členských států, nemohou do svého předběžného rozpočtu zahrnout nepřímé náklady;

e) běžným pravidlem je, že pevně stanovená procentuální částka nepřímých nákladů vztahujících se k celkové částce přímých způsobilých nákladů nepřesahuje 20 %. Pevně stanovené procento nepřímých nákladů však v následujících případech nesmí překročit 10 %:

— pokud odpovědný orgán jedná jako výkonný orgán, jak je stanoveno v čl. 7 odst. 3 nebo

— pokud účast subdodavatelů překračuje 40 % částky přímých způsobilých nákladů.

2. Procento přidělené nepřímým nákladům pokrývá především následující náklady:

a) personální náklady, které nesplňují podmínky způsobilosti přímých nákladů podle bodu II.1.1.1 1);

b) náklady na správu a řízení, např. náklady uvedené v bodu II.1.5.2;

c) bankovní poplatky a platby (kromě bankovních záruk uvedených v oddílu II.1.7);

d) odpisy nemovitostí a náklady na údržbu, pokud jsou tyto spojené s každodenním administrativním provozem, jako např. náklady uvedené v oddílu II.1.4.4;

e) veškeré náklady spojené s projektem, které jsou vyřazeny z oddílu II.1 – Přímé způsobilé náklady.

III. Nezpůsobilé náklady

Kritéria způsobilosti nesplňují výdaje na:

a) DPH, s výjimkou případů, kdy příjemce prokáže, že nemůže získat DPH zpět;

b) výnosy z kapitálu, dluhy a poplatky za dluhové služby, debetní úroky, provize za směnu peněz a kurzové ztráty, rezervy na ztrátu či případné budoucí závazky, dlužné úroky, pochybné závazky, pokuty, peněžité sankce, náklady na soudní spory a nepřiměřené či neuvážené výdaje;

c) náklady na reprezentaci výhradně pro pracovníky podílející se na projektu.

Povolují se přiměřené náklady na organizaci společenských setkání pořádaných v souvislosti s projektem, například akce při příležitosti dokončení projektu nebo schůzek řídicí skupiny projektu;

d) náklady vykázané konečným příjemcem a hrazené z grantu Společenství poskytnutého pro jiný projekt nebo pracovní program;

e) nákup pozemků;

f) personální náklady na zaměstnance veřejné správy, kteří se podílejí na provádění projektu tím, že vykonávají úkoly své každodenní pracovní náplně;

g) příspěvky ve formě věcných plnění.

IV. Náklady pokryté z účelově vázaných příjmů

1. V řádně odůvodněných případech může spolufinancování – pokud jde o příspěvky od konečného příjemce a partnerů v rámci projektu – částečně spočívat v práci odváděné stálými zaměstnanci těchto orgánů, kteří se na projektu podílejí. V takovém případě tyto náklady nesplňují kritéria způsobilosti ani jako přímé, ani jako nepřímé náklady na zaměstnance, jak je stanoveno v bodech II.1.1 a II.2, ale jsou způsobilé jako náklady pokryté z účelově vázaných příjmů.

2. Tyto příspěvky nesmí překročit 50 % celkových příspěvků poskytnutých konečným příjemcem. V takovém případě platí tato pravidla:

a) úkoly zaměstnanců veřejné správy jsou specificky navázány na provádění projektu a nevyplývají ze zákonných povinností dané veřejné instituce;

b) zaměstnanci veřejné správy, kterým je svěřeno provádění projektu, jsou pověřeni na základě řádně doloženého rozhodnutí příslušného orgánu;

c) hodnota těchto příspěvků může být předmětem auditu a nesmí přesahovat skutečně vynaložené náklady, které jsou řádně doloženy v účetnictví daného veřejného orgánu.